

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postrijder verschijnt s' dinsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en bij alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Men laat afzonderlijk, 20 centiem.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.

De reclamen, per drukregel 25 centiem.

TONGEREN, DEN 25 AUGUSTUS.

De burgemeester van Luik en de cholera.

Luik is de stad waar de versvindende cholera het strengst heerscht. Men vindt er geene straat zonder uitgestorvene familiën, geen huis zonder rouw.

Het luiksche volk dat onder zijn vrolijk karakter de godsdienstigste gevoelens bezit, overtuigde zich welhaast dat die schrikkelijke ziekte eene straf der verborgene godheid is en haastte zich den Hemel te verzoenen door gebeden en goede werken. Vandaar die hartroerende toeloop der menigte naar kerken en bidplaatsen; vandaar die geestdrift des volks om zelfs op publieke straten en markten door plechtige processien zijn geloof en zijn betrouwen op God en zijne heiligen aan dag te brengen.

Zoolang die geloofsbelijdenissen besloten bleven tusschen de muren der kerken, had het liberators-vrijdenkers bestier der stad er niets tegen; men kon immers op straat zich niet vergeren door hetgeen in de kerken omging; maar van het oogenblik dat het luiksche volk zich openbaar, in volle lucht godsdienstig durfde toonen, kwamen spijt en razernij den hoven, en het mocht niet geduld worden dat in de stad van grootmeester Frère, in het bolwerk der valsche liberaterij, de katholieke godsdienst ongehinderd zou zegepralen!

M. Piercot, door de genade der francmaçons en door de gunst van meester Frère, burgemeester van Luik, gaf dus verleden week een dekreet uit waardoor het aan alle pastoors verboden wordt publieke processien te doen, omdat, zegt hij, zulke vergaderingen en de beroertens welke zij doen ontstaan, bekwamen zijn de ziekte voort te zetten. Dit dekreet, voegt hij er bij, zal des noods door de gewapende macht gehandhaafd worden.

En inderdaad, verleden zondag schaarde zich rond de kerk van den H. Christophorus een aantal politie-agenten en linie troepen om de processie te beletten die op aanvraag der parochianen door den pastoor was aangekondigd en de vrije uitoefening des godsdienst werd met geweld belet. Nogtans het scheelde maar bitter weinig of het hoog gezag van MM. Frère en Piercot kreeg eene geweldige breuk. Niettegenstaande de geladen geweren en getrokken sabels der arme soldaten, begonnen de vaandels zich te ontrollen, de flam-bouwen en fakkels te branden, duizende menschen zich in orde te schikken en God weet wat er ging gebeuren zoo de pastoor der plaats door zijne zoete en indrukhebbende woorden het volk niet tot bedaardheid overgehaald hadde. « Wij mogen ons niet stellen

met geweld tegen geweld, sprak de wijze herder, God die onze goede harten kent zal onze inzichten beloonen. » En het volk alhoewel hevige geruimd en verontwaardigd kwam terug tot kalme.

Een oude schrijver zegt: *Quos vult perdere deus, demanat*, dat is, de overvloed van boosheid baart zotheid.

En wezentlijk; de burgemeester van Luik verbiedt de processien omdat in zulke plechtigheden de samenkomst van het volk en de aandoeningen de ziekte veroorzaken!!

Indien dat waar is dan doen wij aan M. Piercot de volgende vragen:

Waarom draagt hij met zijnen meester Frère ook geen dekreet waardoor de *Belgische Grundwet* afgeschaft wordt? Deze immers laat de publieke processien toe!

Waarom doet hij de kerken in het gansche land niet afbreken? Daar vergaderen zich immers alle dagen met duizende en duizende menschen om te bidden en *zich te ontvoeren!*

Waarom doet hij de katholieke religie uit het land niet bannen? Zij immers moedigt hare geloovigen aan tot publieke gebeden ten tijde der ziekten!

Waarom sluit hij de publieke wandelplaatsen niet? Daar immers krielt het van den morgen tot den avond van *beroerte* menschen!

Waarom verbiedt hij de herbergen, de kringen, de theaters niet? Of is daar misschien geen gevaar in die bedorvene lucht?

Waarom, ja, waarom spreekt hij geene straf uit tegen de vaders en moeders die hunne familie in dezelfde vereenigen? Kan dat de ziekte niet voortzetten?...

Boosheid en zotheid, ziedaar wat dit dekreet bevat! En des te beter; de oogen moeten zoo aan het volk opengebroken worden opdat het eindelijk zie waar naar toe dat goddeloze en zot vrijdenkers gespuis hetzelve tracht te leiden.

Terwijl de priesters, de paters en de nonnen de cholericen te Luik met onvermoeibaren arbeid en zelfopoffering bijstaan en bezorgen, zitten MM. burgemeester Piercot en minister Frère op eenige uren afstand op hun buitengoed goddelooze en gekke dekretten aan 't maken. De luikenaren schijnen daarover zeer verwonderd; maar zij hebben ongelijk; eenieder is immers op zijnen natuurlijken post!!

Kollekte te Luik.

Men leest in het *Handelsblad*:

Het schijnt dat M. Piercot, burgemeester van Luik, aan de katholieken krachtig wil doen gevoelen, dat ze in België nog slechts geduld worden. Gisteren hebben wij de beslissing aangehaald, die hij heeft uitgegeven, om een bewijs

te hebben dat dit alles niets anders is dan eene systematieke oppositie tegen al het goede dat de godsdienst in deze omstandigheden kan aanbrenge.

Ziehier het geval, waarvan wij willen spreken: de werkmans vereeniging *l'Union fraternelle*, die meer dan 1000 leden telt en de familiën bezoekt die door de cholera getroffen worden; die medicijnen en andere hulp uitdeelt — *l'Union* had aan de geestelijke overheid de toelating gevraagd, kollekten in de kerken te doen, ten behoeve der ongelukkige lijdens aan de cholera.

Over een paar dagen waren de leden van *l'Union* op hunnen post; zij waren kennelijk aan een geel lint op hetwelk de naam der vereeniging gedrukt staat. De ieverige mannen, welke zooveel dienst aan de ongelukkigen bewezen, deden hunne ronde, toen zij eensklaps in de kerk overvallen werden door agenten van politie, die hun verklaren *process-verbaal* tegen hen op te maken, de kollekten *zelfs met geweld* te moeten tegen gaan, en des noodig de weldadigheids vrienden *naar den amigo te brengen*.

De kollekteurs verklaren dat zij door de geestelijkheid tot die geldinzameling gemachtigd zijn; dat zij zich bevinden onder *le toit du bon Dieu*, zooals een werkmans antwoordde — onder het dak van den goeden God, en dat geweld alleen hun zou kunnen beletten om goed te doen voor hunne ongelukkige broeders.

Het antwoord van den werkmans is treffend. In het huis van den goeden God, Hij, die beveelt dat wij de ongelukkige natuurgenooten moeten bijstaan — wat komt die worm van een burgemeester, gewapend met eene kleingeestige menschelijke wet, het gebod van den Koning der Koningen bestrijden!

Het geweld werd inderdaad gepleegd. 't Verwondert ons niet. Gisteren de gendarmen voor de kerk, om eene processie te beletten; vandaag de Javert's in de kerk, om ongenadig de handen vast te houden die niets beter vragen dan goed te doen. Is het misschien omdat het goede in de kerk zijnen oorsprong neemt?

Een aantal geldinzamelaars zijn door de agenten uit de kerk gedreven, zegt de *Gazette de Liège*; een hunner is vastgegrepen, buiten de St. Antonius kerk getrokken, en door drij agenten, als een groote schelm naar het stadhuis gebracht, en dewijl hij de schotel nog in de hand hield, kon men een oogenblik denken dat men eenen dief opricht met het bewijs van den diefstal nog in de hand. Na een half uur aan het stadhuis te zijn gebleven, werd hij losgelaten zonder dat men hem konde zeggen, waarom hij eigenlijk aangehouden werd.

De politie heeft eindelijk de kerk moeten verlaten. Nauwelijks was er een lid van *l'Union* aangehouden of uitgedreven, of een

ging Weber nog eens naar den kerker; Julius was wanhopend.

« Is al uw pogen vergeefs geweest, Michel? » vroeg hij met tranen in de oogen.

Weber zwerg.

« Mijn God! » vervolgde Julius, morgen reeds is de verschrikkelijke dag, en gij weet geen middel, om mij te redden? — « Ik heb alles beproefd, » sprak Weber ontmoedigd, » en ben in niets geslaagd »

« En evenwel hebt gij nog wat vergeten! » riep Julius, na korstondig gepeins. « Gij zijt koetsier van den keizer, ontmoet deze eenen » veroordeelde, dan moet hij genade schenken: » voor den keizer op onze weg, Michel! »

« Ja, dat was niet kwaad, » zuchtte Michel Weber, » maar de keizer is zeer wel, en dan zit » hij liever te paard dan in de koets. »

« Gaat hij morgen uit? » vroeg Julius.

« Te tien uren moet hij op het stadhuis » zijn, en te twaalf uren gaat hij het middagmaal » houden in den *Prinsentuin*, » was het antwoord van Weber.

« Daar is juist al mijne hoop op gegrond, » hernam Julius: « gij moet hem voorbij het » schavot brengen;... en, is hij gezond, wenu, » bezorg hem dan eene of andere kleine onge- » steldheid. »

Op hetzelfde oogenblik traden de biechtvaders in de kamer, om den gevangene nogmaals het vonnis voor te lezen en hem voor te bereiden tot den dood. Weber moest de gevangenis verlaten, en liep een geruimen tijd peinzend de straat op en neder, bleef vervolgens staan, zag een wijf strak voor zich heen en vloog toen pijnsnel

ander nam zijne plaats in. Men kwam om het goede werk voort te zetten. Er werden meer dan vijftig processen-verbaal opgemaakt en de kollekte heeft meer dan 1000 fr. opgebracht.

En met welk recht kwam M. Piercot, de koude en dikwijls onarmhertige wet tegen het heilige werk der menscrliedigheid stellen?

Kleingeestige oorlog, ten nadeele van het ongeluk! ziedaar wat M. Piercot heeft getoond te willen voeren, en wij zijn overtuigd dat zelfs de welpeinzende personen in zijne partij, zijne handelwijs, die daarenboven door niets gewettigd was, zullen afkeuren en blameeren.

Genootschap van den H. Vincentius-a-Paulo.

Conferentie van Kerniel.

ERWAARDE HEEREN EN ACHTBARE MEDEBROEDERS,

Gelijk de groote feestdagen van onzen heiligen Godsdienst denzelven luister bijzetten en iedereen zich op die stonden gelukkiger gevoelt en tot het goede wordt aangetrokken, zoo is het ook gelegen met de feestdagen van ons genootschap, bijzonderlijk wanneer deze door het waardig ontvangen der heilige sacramenten geheiligd worden. De algemeene zitting eener conferentie, waarin het jaarlijksch verslag wordt voorgelezen; waartoe de leden der naburige conferentien, de eereleden en de weldoeners worden verzocht; waar wij elkander gulhartig de hand drukken en onderling aandoenigen; waar wij onze werkzaamheden van een verloop tijdstip overzien en onze rekening sluiten; waar wij onderzoeken of wij in onze persoonlijke giften milddadig zijn geweest; of wij geene misbruiken in ons bestuur of zittingen te verbeteren hebben; of er goede uitslagen zijn aan te stippen; of wij alles volgens aangenomen gebruik regelen; waar wij middelen beramen om de goede uitslagen te vermeerderen en de misbruiken als zij bestaan weg te nemen; zulke zitting mag men ook met recht voor eenen broederlijken feestdag houden.

Werpen wij dan eenen oogslag op hetgeen wij voor de armen gedaan hebben: De ingezamelde som bedraagt 427,15.

De uitgaven belopen 363,93, dus blijft er in kas de som van 63,18. In onze inkomsten zijn verscheidene naamlooze giften begrepen te samen beloopende ter somme van 242,93. Het getal der met onze geldelijke inkomsten geholene familiën belooft 50.

Echter het uitreiken van aalmoezen is niet het bijzonder doel des genootschaps van den H. Vincentius a-Paulo; het is slechts een middel om het vertrouwen der armen te winnen. Het ware en eenig doelwit is het verbeteren van de zedelijke ellende der arme menschen; het is

naar den *Prinsentuin*.

Karel V had kort geleden de rabarber naar Europa overgebracht, en dit middel was ten hove goed bekend en werd er zeer op prijs gesteld, waarom er ook altijd een tamelijke voorraad van te vinden was. Weber wist wel, wat de eigenschap van die plant, doch niet wat hare krachtige werking was, zelfs in kleine hoeveelheid gebruikt. Omstreeks het uur, dat de kok van den keizer het avondmaal bereidde, sloop hij naar de keuken, plaatste zich aan den haard, en wierp, terwijl zijn vriend, de brave keukenmeester zich een oogenblik verwijderd had, eene tamelijke hoeveelheid rabarber in eene pas bereide sous.

De keizer, door eene verre wandeling tamelijk vermoeid, at buitengewoon veel. Den volgende morgen werd ten hove bekend gemaakt, dat Zijne Majesteit ongesteld was, en niet zou uitgaan... Zoo werd dan andermaal Webers hoop teleurgesteld! Hij peinsde op andere middelen, ten einde Julius te redden. Zonder uitstel spoedde hij zich naar den biechtvader van den gevangene, bekende alles en bad om zijne medewerking. De goede monnik vereenigde zich met Weber, ging terstond naar den kerker, en besprak alles met Julius. Een uur later moesten de gevangenen naar het schavot worden gebracht, doch Julius, verklaarde dat hij nog belangrijke ontdekkingen had te doen, en alzoo werden er dien dag slechts vijf onthoofd, en bleef hij over voor den volgenden. Toen hij nu zijn geheim moest openbaren, stond hij verlegen en wist niet wat hij zeggen zou. Een uur daarna werd in alle straten bekend gemaakt, dat den volgenden

De koetsier van Karel V.

De opstand der Kresers te Geat wat mislukt, en de hoofaanvoorders waren veroordeeld. Negen van hen verloren, den 17 maart 1540, het leven op een schavot; zes anderen moesten ingevolge het uitdrukkelijke bevel des keizers den 5 mei dezelfde straf ondergaan. Onder de laatsten, bevond zich een rijke schipper, Julius Teursten, die hij het geld, door zijn vader gedurende een aantal jaren vergaard, ook nog eene zuster bezat, een meisje, het welkom hare liefalligheid, bij de Gentenaars ten voorbeeld werd gesteld. Vier jaren voor den opstand had een zeer knap en eenvoudig jongman, de zoon van een lakenkooper, naar de hand der schoone Renilda gedongen, doch Julius Teursten weigerde zijne toestemming tot dien echt: Michel Weber, zoo heette de jongman, was niet rijk genoeg. Dit trok de jonge Weber zich zoo sterk aan, dat hij dolzinnig het land verliet en naar Spanje trok, waar hij, na verschillende wendingen van zijn lot, ten laatste koetsier werd van Keizer Karel V.

Nauwelijks was hij met zijnen machtigen meester te Gent aangekomen, of hij spoedde zich naar de woning der aangebeden en nog altijd dierbare Renilda. Ofschoon zij hem eveneens getrouwd gebleven was, verharde zij bij het vroeger genomen besluit, om niets zonder den wil van haren broeder te doen; werd deze inderdaad onthoofd en verleende de keizer hem geene genade, heiguen men nog altijd hoopte,